

Издаётся с 20 декабря 1999 года

Саран газеті

ЕЖЕНЕДЕЛЬНАЯ ГОРОДСКАЯ ГАЗЕТА

19 октября
2022 года
СРЕДА
№ 83 (1476)

СТР. 5

Будьте в курсе городских событий *Еще больше новостей* Читайте нас на сайте sarangazeti.kz, а также в [sarangazeti](https://www.instagram.com/sarangazeti) [sarangazeti](https://www.facebook.com/sarangazeti)

20 қараша
2022

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ПРЕЗИДЕНТІНІҢ САЙЛАУЫ

Әр азаматтың
дауысы маңызды!

20 ноябрь
2022

ВЫБОРЫ ПРЕЗИДЕНТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Важно голос
каждого!

Аким Карагандинской области встретился с послом Германии в Казахстане

gov.kz

В ходе рабочей поездки Карагандинскую область посетил чрезвычайный и полномочный посол Федеративной Республики Германия в Казахстане Моника Иверсен. На встрече с главой региона Женисом Касымбеком обсуждались перспективы развития сотрудничества.

В области действуют 67 совместных предприятий в различных отраслях экономики. Реализован ряд крупных проектов с участием германского капитала. Среди них завод по производству промышленных газов Linde Gas Kazakhstan и строительство солнечных электростанций в Сарани и Агадыре.

Ежегодно число совместных предприятий растёт. Этому способствует создание на территории области индустриальной зоны в Сарани и специальной экономической зоны «Сарыарка» в Караганде.

— Мы заинтересованы в привлечении немецких компаний и готовы создать для них благоприятные условия для реализации совместных предприятий. Уверен, что есть огромный потенциал для дальнейшего наращивания взаимного сотрудничества, — сказал Женис Касымбек.

Область также заинтересована в подготовке высококвалифицированных

специалистов. И в этом могут помочь профессионалы из Германии. В настоящее время тесное сотрудничество налажено в сфере технического и профессионального образования. В Темиртауском высшем политехническом колледже совместно с компанией Evonik Industries AG проходит подготовка специалистов на основе немецкой модели дуального обучения. Преподаватели и студенты колледжа с 2015 года стажировались в учебном центре, который расположен в городе Дармштадт.

Моника Иверсен также отметила большой экономический потенциал Карагандинской области и то, что немецкие компании действительно будут иметь хорошие возможности и перспективы развития бизнеса на территории региона.

— В этом году 30 лет со дня установления германо-казахстанских отношений. Это были 30 лет успешной и очень тесной работы, особенно в сфере экономики, — сказала Моника Иверсен.

В ГОРОДСКОМ МАСЛИХАТЕ

Прошла еще одна встреча депутатов с населением

Надежда ЦХАЙ

В конце минувшей недели в поселке Дубовка состоялась еще одна встреча депутатов Саранского городского маслихата с населением.

Депутаты не в первый раз проводят подобные встречи, в ходе которых горожане и поселчане могут задать актуальные вопросы. В этот раз все вопросы в основном касались жилищно-коммунальной сферы, но были и другие, направленные на развитие поселка Дубовка. И таких вопросов было немало.

Итак, среди насущных сегодня — это вопросы водоснабжения поселка Дубовка. В частности, жители задали вопрос водоснабжению улиц Фурманова, Дубовская, части Вахтерской, Клары Цеткин. Также поселчане попросили пересмотреть график движения маршрутов №№ 3 и 9. Кроме этого, был ряд вопросов, касающихся безопасности дорожного движения. Среди них — необходимость установки знака «Перегон скота» на одном из участков

оживленной трассы, освещение улицы при повороте на общеобразовательную школу №2, грейдирование центральных улиц поселка. Поселчане подняли вопросы и об установке остановочного павильона возле магазина «Пана», и приведении к соответствующим стандартам искусственной неровности возле магазина «Пана». По мнению поселчан данная неровность слишком высокая, особенно для проезда легковых автомобилей и карет скорой помощи.

Молодые мамы задали вопросы об оборудовании детской площадки на территории поселка и открытии мини-центра или кружков различного направления на базе общеобразовательной школы №2.

Все вопросы взяты депутатами на контроль и будут обрабатываться совместно с исполнительными органами.

ҚҰРМЕТТІ САРАН ҚАЛАСЫ МЕН АҚТАС КЕНТІНІҢ ТҮРҒЫНДАРЫ!

Саран қаласының әкімі азаматтарды жеке мәселелері бойынша апта сайын жұма күндері сағат 15.00-ден алдын ала жазылу бойынша қабылдайды (жазылу «Саран қаласы әкімінің аппараты» ММ-де 104 каб. немесе 7-40-16 телефоны бойынша сағат 18.00-ге дейін жүргізіледі).

Қабылдау әкімдік ғимаратында онлайн-режимде, ZOOM бағдарламасы арқылы өтеді.

«Саран қаласы әкімінің аппараты» ММ

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ ГОРОДА САРАНИ И ПОСЕЛКА АКТАС!

Аким города Сарани проводит прием граждан по личным вопросам еженедельно по пятницам с 15.00 часов по предварительной записи (запись осуществляется в ГУ «Аппарат акима города Сарани» каб. 104 или по телефону 7-40-16 до 18.00 часов).

Прием проходит в здании акимата в онлайн-режиме, посредством программы ZOOM.

ГУ «Аппарат акима города Сарани»

РЕСПУБЛИКА КҮНІ ҚАРСАҢЫНДА

ТАЗА ДАЛА – ТАЗА ҚАЛА!

Шапағат ҚОСШЫҒҰЛОВ

Суретті түсірген автор

РЕСПУБЛИКА КҮНІ ҚАРСАҢЫНДА САРАН ҚАЛАЛЫҚ ЖАСТАР РЕСУРСТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ ЕЛ КӨЛЕМІНДЕГІ «ТАБИҒАТТА ҚОҚЫС ЖОҚ» ЖАЛПЫҰЛТТЫҚ АҚЦИЯСЫН ҚОЛДАУҒА АРНАЛҒАН «ЖАҢА ҚАЗАҚСТАН. ТАЗА ӘЛЕМ» АТТЫ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ШАРАСЫН ҰЙЫМДАСТЫРДЫ.

Аталған шараның негізгі мақсаты – жастарды туған жерін аялап, тұрғылықты жерін ластанбай, қаланы таза ұстауға шақыру. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев мұрындық болған жалпыұлттық экоакция аясындағы игі шара барысында Саран жоғары гуманитарлық-техникалық колледжінің «Жігер» жастар ұйымының белсенді жастары Абай атындағы жалпы білім беретін мектептің жанындағы саябақта бас қосты. Оларды біріктірген асыл мақсат – кенді шаһар Саранның көрікті жерлерін қоқыстан және басқа да тұрмыстық қалдықтардан тазарту.

Саран қаласының жастар ресурстық орталығының басшысы Сәнді Мұстафина атап өткендей, жас ұл-қыздар осындай акциялар мен іс-шаралардың тұрақты қатысушылары. Олар әр экологиялық белсенді бастаманы қолдап, табиғатты таза етуге деген құлшыныстарын жасырмайды.

«Акцияға Абай Құнанбаев атындағы Саран жоғары гуманитарлық-техникалық колледжінің «Жігер» жастар ұйымының белсенді жастары қатысып жатыр. Олар қоршаған ортаның ластануы және оның салдары, табиғатқа келтірілген зияны

мен бұндай акцияларды өткізудің маңызы туралы жақсы біледі. Соны білгендіктен және жақсы сезінгендіктен де олар келесі сенбіліктерге де қатысуға ниет білдірде», – деп атап өтті жастар орталығының басшысы Сәнді Далабайқызы.

Шылым тұқылы, бос бөтелкелер, тамақтан қалған қағаздар. Қала тұрғындары жиі таза уаға шығып, шаһар аумағында орналасқан саябақтарда демалып, серуендеп қайтқанды жақсы көреді. Әсіресе, Ленин даңғылы бойында орналасқан саябақ пен Абай атындағы жалпы білім беретін мектептің жанындағы саябақта кешкілікте таза ауамен демалып жүретіндер көп. Бірақ, демалушылардың басым бөлігі өздерінің соңынан қалдықтарын жинау керектігін ескермей жатады. Салдарынан әр жерде қоқыс жатады. Қалдықтар тек сенбіліктер мен экоакциялар кезінде ғана жиналады.

Қоршаған ортаға құрметпен қарау – әр адамның парызы. Мұны өз сөзінде Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев та атап өткен болатын. Президенттің бастамасымен қолға алынған «Табиғатта қоқыс жоқ!» акциясы қазанның 8-і күні бүкіл республика көлемінде ұйымдастырылған болатын. Осылайша

шарапаты мол іс-шара қалалық Жастар ресурстық орталығының бастамасымен өткен аптадағы қасиетті жұма күнінде де жалғасын тапты.

«Менің ойымша, мұндай іс-шаралар көп болуы керек, өйткені ол қоршаған ортаға қамқорлық, туған жерге деген сүйіспеншілікті көрсетеді. Мен бұндай іс-шараларға қатысуға қашанда дайынмын. Біз бәріміз осында тұрамыз, қоршаған ортаға қамқорлық көрсетіп, басқа жас жігіттер мен қыздарға үлгі болуымыз керек. Экологиялық мәдениетті үнемі арттырып, экологиялық мәселелерді шешуге бәріміз атсалысуға міндеттіміз», – дейді Абай Құнанбаев атындағы Саран жоғары гуманитарлық-техникалық колледжінің 3 курс студенті, «Жігер» студенттік парламентінің Президенті Серікбол Оразханұлы.

Жалпы, өңірдің бей-жай қарамайтын тұрғындары мен белсенділері жалпыұлттық акцияны қолдады. Эко-белсенділер мен еріктілер ластанған жерлерді қоқыстардан тазартуға бағытталған іс-шараларға қатысуға шақырды. Өйткені, еліміздің әрбір тұрғыны қоршаған ортаға және табиғаттың тазалығына қамқорлық жасауға міндетті.

ЖҮРЕКТЕН - ЖҮРЕККЕ

Шапағат ҚОСШЫҒҰЛОВ

«ӨСКЕЛЕҢ ҰРПАҚТЫҢ ҮЙЛЕСІМДІ ДАМУЫ МЕН БАҚЫТТЫ БАЛАЛЫҚ ШАҒЫ – БІЗДІҢ ЖАЛПЫҰЛТТЫҚ МІНДЕТІМІЗ. ОЛАРДЫҢ ӘЛ-АУҚАТЫ – МЕМЛЕКЕТІМІЗДІҢ ТАБЫСТЫ БОЛАШАҒЫНЫҢ КЕПІЛІ», ДЕП АТАП ӨТТІ ЕМЕС ПЕ ПРЕЗИДЕНТ ҚАСЫМ-ЖОМАРТ ТОҚАЕВ.

Осы орайда үстіміздегі жылдың 17 қазанында балалар жылы аясында және республика күні қарсаңында Қарағанды облысындағы бала құқықтары жөніндегі уәкілдің бастамасымен Саран қаласының білім бөлімі шаһардағы №6 жалпы білім беретін мектептің спорт залында №9 облыстық мамандандырылған мектептің, №7 мектеп-интернаттың, №6 жалпы білім беретін мектептің білім алушыларына арнап «Жүректен жүрекке» атты қайырымдылық акциясын өткізді.

Қайырымдылық акциясына аталмыш мектептің директоры Мазина Татьяна Ивановнадан бөлек, Қарағанды облысы Қоғамдық Кеңесінің заңдылық, адам құқықтары және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі комиссия төрағасы Смайыл Динара Кенжекқызы, Қарағанды облысы Қоғамдық Кеңесінің мүшесі Түсіпов Марат

Қанатұлы, Балалар үйінің түлегі және Академик Е. Бөкетов атындағы Қару дене шынықтыру және спорт факультетінің 1 курс студенті, Қарағанды облысы бойынша «Jas Project» республикалық жобасының жеңімпазы және «Спортты ұрпақ» жобасын жүзеге асырушы Виталий Макеев, Саран қаласы білім бөлімінің әдіскері Горбатова Евгения Александровна қатысты.

Акцияның мақсаты ата-ана қамқорлығынан айрылған тәрбиеленушілерге, аз қамтылған отбасылардың және даму мүмкіндігі шектеулі балаларға қуаныш сыйлап, қамқорлық көрсету, сонымен қатар салауатты өмір салты мен спортты насихаттау. Балалардың санасына мейірімділік, қайырымдылық ұғымдарын қалыптастыру, кішіпейілділікке, бауырмалдыққа баулу.

«Адам өміріндегі ең игі істерінің бірі

– мұқтаж жандарға қамқорлық жасау. Адамдар бір-біріне қайырымдылық, мейірімділік таныту арқылы жақсылық жасайды. Қамқорлықты қажет ететін жандарға қол ұшын беру арқылы адам баласы жақсылыққа қадам бастайды.

«Жылуы жоқ үйден без, қайырымы жоқ биден без», – деп дана халқымыз айтып өткендей қайырымдылық, адамгершілікті биік ұстап, кісілікті ту етіп, көкірегі қаяулы, жаны жаралы жанның жасын сүртіп, жылы лебізіямай, қолданкелген жәрдемін ұсынып, достық пейілдерін таныту үлкен сауатты іс. Осы мақсатта ата-ана қамқорлығынан айрылған тәрбиеленушілерге, аз қамтылған отбасылардың және даму мүмкіндігі шектеулі балаларға қуаныш сыйлап, қамқорлық көрсету мақсатында «Жүректен – жүрекке» атты қайырымдылық акциясын ұйымдастырып жатқан жайымыз бар», – деді бізбен тілдескен Қарағанды облысы Қоғамдық Кеңесінің заңдылық, адам құқықтары және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі комиссия төрағасы Динара Кенжекқызы.

Іс-шара барысында 1-сынып оқушылары арасында «Көңілді старттар» спорттық эстафетасы ұйымдастырылды. Спорттық эстафета бағдарламасы тартымды да қарқынды форматта өтті десек артық айтпаған болармыз. Сайыстардың қызықты болғаны соншалық, тіпті іс-шараны сырттан бақылаған біздің өзіміз эстафетаға қатысқан әр балаға қалай жанкүйер болып үлгергенімізді аңғара да алмай қалдық.

Командаларға жүгіру, секіру, доптар, кетель мен шеңбер эстафеталары бар қызықты жарыстар ұсынылды, онда олар өздерінің спорттық қабілеттері мен дағдыларын толыққанды көрсете алды. Іс-шара барысындағы түрлі конкурстарға балалар бар ынталарымен қатысып, белсенділік танытып жатты. Сонымен қатар, олар сайыс барысында жылдамдық, ептілік, командада жұмыс істей алуында қабілеттерін көрсетті. Спорттық ынта мен өз командасы үшін жеңіске жетуге деген ұмтылысы балаларды соншалықты баурап алды, тіпті олар айналада болып жатқан оқиғаларға да мән бермеді. Барлығы мәреге бірінші болып жету үшін барын салды.

«Көңілді старттардың» барлық кезеңдері өзара тартысты өтті. Жанкүйерлер мен көрермендер оқиғалардың барысын бақылап, өз командалары үшін жанкүйерлік танытты. Ал балалар болса спорттық сайыстардан сергектік пен жақсы көңіл-күй әсеріне бөленді. Оны біз балғындардың бал-бұл жанған жүздерінен-ақ байқадық. Соңыра №6 жалпы білім беретін мектептің 4 сынып оқушылары арасында шағын футболдан жарыс өткізілді. Акция соңында балаларды қолдау мақсатында және спорттық жетістіктері үшін спорттық киімдер мен естелік медальдар сыйға тартылды.

«Балаларға қамқорлық көрсетуді мақсат еткен акция аясында олардың бойына мейірімділік, қайырымдылық ұғымдарын қалыптастырғымыз келді. Жеткіншектерді кішіпейілділікке, бауырмалдыққа баулуға үлес қоссақ деген ой болды», – дейді Саран қаласы білім бөлімінің әдіскері Евгения Горбатова.

Иә, адам баласының жақсы қасиеттерінің асылы – жомарттық, кең пейілділік, мейірімділік. Қайырымдылық – халқымыздың ең ізгі қасиеттерінің бірі. «Жанашырлыққа – жан риза» дегендей кемтар, жетім, қамқорлыққа алынған балалардың жанашыр қамқоршысы болып, аялы алақанын тосып, жүрек жылуын ұсыну, сауабы мол іске ат салысу әрбір адамның азаматтық парызы.

Республика күнінде тойланады

Республика күнінде тойланады,
Егеменді елдің бұл мерекесі.
Егемендік жариялап осы күні,
Осы күні кірді елдің берекесі.

Патриоттық сезімдер алға басып,
Қазақ елі азаттығын сезінген күн.
Дербес ел боп қадамды нық қып басып,
Күн сәулесі күлімдеп көрінген күн.

Жиырма бесі қазанның шаттық берді,
Елімізге шуақты күнін сыйлап.
Бар бақытын осы күн алып келді,
Қуанышын әлемнің бізге жинап.

ТІЛ - МӘҢГІ ӨНЕГЕ АЙДЫНЫ

Г. ХАНАФИНА,

«Халықаралық «Қазақ тілі» қоғамы» қоғамдық бірлестігінің Қарағанды облысы Саран қалалық филиалының төрағасы

Қазақ тілінің қоғамның әр саласында қолданылу аясын кеңейту, ақпараттық кеңістікте мемлекеттік тілдің әлеуметтік мәртебесін арттыру, қазақша контенттер қатарын көбейтуге атсалысу, отбасында мәдени мұраны сақтау және насихаттау, қазақ халқының ұлттық құндылықтарының сақталуын дәріптеу мақсатында ағымдағы жылдың тамыз айынан бастап облыс аумағында «Тіл – қазына» жобасы қолға алынды. Жоба аясында облыс аумағындағы іс-шаралар 3 бағытта жүргізілуде:

I бағыт аясында мемлекеттік тіл саясатын және «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы», «Тұтынушылардың құқығын қорғау туралы», «Жарнама туралы» Қазақстан Республикасы Заңдарының талаптары көпшілікке түсіндіріліп, қолданыста бар қазақ тіліндегі IT жобалар таныстырылады. Ол үшін Қарағанды облысының 11 өңірінде көшпелі семинар-тренинг өткізу жоспарланған.

II бағыт аясында әлеуметтік желіде «Қазақ тілі 24/7» контентін қалыптастыру қолға алынды. Бұл бағыттың басты мақсаты бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде әлеуметтік желілерде қазақтілді сапалы контентті арттыру, өзге ұлт бұлдіршіндері мен

жастарының қатысуымен «Қазақшаң қалай, балақай?» атты бейнероликтерді кең ауқымда тарату арқылы өзге ұлт өкілдері арасында мемлекеттік тілге деген оң көзқарасты қалыптастыру.

III бағыт аясында қазан айында «Үлгілі отбасы» облыстық байқауы ұйымдастырылады. Негзгі мақсаты мәдени және ұлттық құндылықтарды дәріптеу, қазақ халқының салт-дәстүрлерін насихаттау, әрі жаңғырту арқылы өскелең ұрпақ арасында еліне, жеріне, тіліне деген сүйіспеншіліктерін арттыру.

«Тіл-қазына» жобасы аясындағы көшпелі семинар-тренинг қазанның он екінші жұлдызында Саран қаласында өтті. Шараға тіл жанашырлары, қаланың

мемлекеттік қызметкерлері, әр сала өкілдері және кәсіпкерлері қатысты. Шараны «Аманат» партиясы Саран қалалық филиалының атқарушы хатшысы Тәжібаева Нұргүл Сәбитқызы ашты, қалада тіл саясатын іске асыру бағытында жүргізіліп жатқан жұмыстар туралы айтып, мемлекеттік тіл мәртебесін көтеру мақсатында ауқымды шараларды ұйымдастырушылар мен спикерлерге алғысын білдірді.

Кездесуде Ш.Шаяхметов атындағы «Тіл-Қазына» ұлттық ғылыми-практикалық орталығының Ақпараттық технологиялар басқармасының басшысы Мөлдір Бақытқызы қазақ тіліндегі платформалар мен IT жобалар туралы ақпарат беріп, телеграм бот арқылы тіркелу қадамдарын көрсетіп берді. «Саран қаласының тілдерді дамыту орталығы» КММ-нің директоры, «Көрнекі ақпарат пен жарнама тілін біріздендіру» әлеуметтік жобасының аудармашысы Береке Жарылғапова «Тіл туралы», «Тұтынушылардың құқығын қорғау туралы», «Жарнама туралы» ҚР Заңдарының талаптарын

көпшілікке түсіндірді. Сондай-ақ, Е.А. Бөкетов атындағы ҚУ доценті, «Құрмет» орденінің иегері, ТМД-ның үздік педагогы, ҚР білім беру ісінің үздігі, университеттің еңбек сіңірген қызметкері - Жаңбырбай Қағазбаев «Тіл – ұлттың жаны» тақырыбында баяндама жасады. Полиглот-тілші ақпаратты үш тілде түсіндіріп, шараға жиналған 300-ге жуық қатысушыны баурап алып, бүгінгі таңда тіл үйренуге мүмкіндік мол екенін жеткізді.

Семинар-тренинг барысында қатысушылар көптеген сұрақтар қойып, ұсыныстары мен тілектерін білдірді.

Кеш соңында «Саран қаласының мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімі» ММ-нің басшысы Галия Тохметова «Тіл-Қазына» жобасының спикерлеріне Саран қаласы әкімінің атынан Алғысхаттар табыс етті.

Айта кетері, облыстың 11 өңіріне жоспарланған «Тіл қазына» жобасы аясында ақпараттық-түсіндіру жұмыстары Шет ауданынан бастау алып, Балқаш пен Приозерск қалалары, Бұқар жырау, Қарқаралы аудандарында өткізілді.

ТІЛ – ХАЛЫҚ ҚАЗЫНАСЫ

А. КАРНАЙ,

«Саран қаласының мемлекеттік архиві» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің екінші санатты архивист

«Егер де біз қазақ деген ұлт болуды тілесек, қарнымыз ашпас қамын ойлағандай тіліміздің де сақталу қамын қатар ойлау керек»

Ахмет Байтұрсынұлы

Тіл – ұлттың жаны. Ұлттың сақталуына да, жоғалуына да себеп болатын нәрсенің ең қуаттысы – тілі. Сөзі жоғалған жұрттың өзі де жоғалады. Ел Президенті Қасымжоларт Кемелұлы Тоқаев өз болашағын Отанымызбен байланыстыратын әрбір азамат қазақ тілін үйренуге ден қоюы тиіс екенін атап өтті. Мемлекеттік тілді білу-Қазақстанның әрбір азаматының парызы.

Қазақстан Республикасының Тіл туралы заңының 4-бабында: «Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі - қазақ

тілі. Мемлекеттік тіл - мемлекеттің бүкіл аумағында қоғамдық қатынастардың барлық саласында қолданылатын мемлекеттік басқару, заң шығару, сот ісін жүргізу және іс қағаздарын жүргізу тілі» делінген. Сондықтан да Саран қаласының архивінің іс-қағаздары заңда көрсетілгендей мемлекеттік тілде жүргізіледі. Мекеме ішінде мемлекеттік тілдің қолдану аясын кеңейту, мәртебесін арттыру мақсатында біраз іс-шаралар өтеді.

Саран қаласының мемлекеттік архиві, Тілдерді дамыту орталығымен тығыз

байланыста жұмыс істейді. Жыл сайын дәстүрлі түрде қала мекемелеріне «Аударма мәдениеті, ресми құжат сауаттылығы, мемлекеттік тілде іс-жүргізу» тақырыбында семинар өтеді. Шара барысында мемлекеттік тілдің қолданыс аясын кеңейтуге бағытталған іс-шаралар, іс-жүргізуде жиі кездесетін қателіктер талқыланады.

«Жаңа әліпби жобасымен танысамыз» тақырыбында танымдық сағаттар өтеді. Сонымен қатар архив қызметкерлері мемлекеттік тілді үйрену курсынан өтіп, сертификаттарға ие болды. «Қазтестке» қатысып, жоғары нәтиже көрсетуде.

Биылғы жылы қаламызда алғаш рет мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі, тілдерді дамыту орталығы «Ұлттық ономастика – ел айнасы» байқауын өткізді. Байқаудың мақсаты: азаматтарды мемлекеттік тілді, төл тарихты білуге баулу, олардың отансүйгіштік сезімін ояту, қазақ халқының көне салт-ғұрпын, дәстүрлі таным-түсінігін және көнерген

сөздерді жаңғырту болды.

Байқауға Саран қаласының мемлекеттік мекеме мамандары мен мемлекет меншігіндегі мекеме қызметкерлерінен құрылған командалар қатысты. Төрт кезеңнен тұратын бұл сайыста қатысушылар еліміздің белгілі тұлғалары, тарихи орындар, көрікті жерлер, көнерген сөздер бойынша білімдерін сынады. Байқауға біздің қызметкерлер де қатысып, жақсы нәтиже көрсетті.

«Бірігіп пішкен тон келте болмас» демекші, Саран қаласының мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімі ММ қызметкерлерімен мемлекеттік тілді дамытуға бағытталған іс-шараларды әрі қарай бірлесіп өткіземіз деп жоспарлап отырмыз. Өйткені, қазақ тілі – біздің рухани негізіміз. Біздің міндетіміз оны барлық салада белсенді пайдалана отырып дамыту, тілдің қолдану аясын арттыруға күш салу.

РЕСПУБЛИКА КҮНІ ҚАРСАҢЫНДА

ЖАНТАЛАС ШАҚ Һәм ҚАЙТАЛАНБАС ҒАЖАП СӘТ

Шапағат ҚОСШЫҒҰЛОВ

Суретке түсірген автор

СТУДЕНТТІК ӨМІР! ӨМІРДІҢ ЕҢ КЕРЕМЕТ, ЕҢ ШУАҚТЫ СӘТІ ЕМЕС ПЕ?! ӘР АДАМНЫҢ ЖАДЫНДА ЕРЕКШЕ ЕСТЕЛІКТЕРМЕН ЖАТТАЛЫП ҚАЛҒАН СТУДЕНТТІК ӨМІР ЕШҚАШАН ҰМЫТЫЛМАЙДЫ. НЕГЕ ЕКЕНІН МАҚАЛАНЫ ОҚУ БАРЫСЫНДА БІЛЕ ЖАТАРСЫЗДАР, БРАҚ ДӘЛ СОЛ КҮНІ СТУДЕНТ КЕЗІМДЕ БІРГЕ ОҚЫП, ӨМІРДІҢ ЕҢ ҚЫЗЫҚТЫ СӘТТЕРІН БІРГЕ БӨЛІСКЕН ГРУППАЛАС ДОСТАРЫМДЫ ОЙЛАУМЕН БОЛДЫМ. БӘЛКІМ, СОЛ ҚЫЗЫҚТЫ ЖЫЛДАРЫМДЫ САҒЫНҒАН БОЛАРМЫН...

Иә, студенттік өмір - өмірдің ең керемет, ең шуақты сәттері. Қызығы мол студенттік өмірді әркім әрқалай түсінеді, әрқалай бағалайды. Біреулер жанталас күндердің көрінісі деп бағалап жатса, енді бірі қайталанбас ғажап сәтке балап жатады. Меніңше, студенттік өмір - қызығы мен шығармашылығы, базары мен ажары, қуанышы мен қиындығы қатар жүретін өмірдің аса бағалы сәттері.

Бірінші курс - «балмұздақ» атанып, үлкен оқу орнын қызықтап, мұғалімді көріп арыстанды көрген қояндай қорқып, жан жаққа жалтақтап жүретін, қулық-сұмдықпен әлі танысып үлгермеген кезің. Ең алғашқы стипендия ыстық көрінетін, ал, ең алғашқы сессия үлкен қорқыныш тудыратын күндер, сол қызықты шақ емес пе? Әрдайым белсенді болуға тырысып, күнде сабаққа дайындалатын кезің. Емтихан жақындағанда шпордың түр-түрін жасап, кейін шпор жасаудың «№1 шебері» болатын кезің.

Екінші курс - «балмұздақ» кезеңінен өтіп, жұрттың назарына ілікпей, есеюге бет бұратын жыл. Сабақтан себепсіз қалу жиілеп, қыздарымыздың сәнге көзқарасы өзгеріп, ұзын қолаң шаштары қысқарып, түрлі түске боялады. Жүректерінде махаббат сезімдері оянып, жастық шақтың буына масаятын кезі.

Үшінші курс - қыдырудың кезі. Группаластарыңмен таныстығың нығайып, бір-біріңді жақыннан біле бастайтын, жыйын-кештердің біреуінде жібермейтін кезің. Білім алудан ұйқыны артық көретін, мұғаліммен құрбы-құрдасша сөйлесіп, жақсы балды қоржынға салып жүретін шағың.

Балалықтың ауылынан алыстап, өмірге деген көзқарасың өзгеріп, есейгендіктің белгілерін сезінесің. Сөйтіп жүргенде, топтың алды тұрмыс құра бастайды. Өмірлік серіктерін кездестіріп,

«әке және ана» деген атқа да ие болады. Бұл өмірдің шындығы.

Әне-міне дегенше, студенттік өмірдің соңғы жылы да келіп жетеді. Әр қадамыңды нық басатын, өз-өзіне сенімді студентке айналасың.

Төртінші курс - қимастықтың курсы. Практика, диплом деген екі сөзді көп қайталай беретін, төрт жыл төрт секундтай өткенін еске түсіріп, сағынышпен, үлкен өмірге аяқ басағын кезең. Төрт жыл бойы өзін жүрген ортадан, ұстаздарыңнан, сүйікті достарыңнан бір-ақ сәтте алыстайтыныңды ойлау - қиынның-қиыны.

Маған және менің группаластарыма студенттік өмірдің қызықты сәттерін сыйлаған - Қарағанды облысындағы жоғары оқу орындарының ішіндегі ең белді колледждердің бірі һәм бірегейі, білім деңгейі өте жоғары оқу орны болып табылатын Абай Құнанбаев атындағы Саран жоғары гуманитарлы-техникалық колледжі болатын. Қазір де осы жоғары оқу орнында білім алып, белді бір маман иесі болсам - деп, біздің кенді шаһар Сорандыға (Саран) арман қуып келіп жатқан жастарымыз аз емес.

Облысымыздағы алдыңғы қатарлы жоғарғы

оқу орындарының бірі әрі бірегейі, Саран шаһарындағы білім мен ғылым ордасының қара шаңырағы Абай Құнанбаев атындағы Саран жоғары гуманитарлы-техникалық колледжі күні кеше табалдырық аттаған бірінші курс жеткіншектерін студент қатарына қабылдады. Қиялдарын қанаттарына байлап, армандарын арқалап келген жас ұландар сол күннен бастап өмір кітабының «СТУДЕНТТІК КЕЗЕҢ» атты ақ парақтарын безендіретін болады.

Абай Құнанбаев атындағы Саран жоғары гуманитарлы-техникалық колледжі - ертең тәуелсіз еліміздің түпкір-түпкірінде еңбек ететін білікті де білімді кадрлар даярлайтын Саран шаһарындағы негізгі орталық, талай студенттің биік шыңдарға жетуіне себепкер болған қасиетті мекен.

Иә, қазақстанымыздың болашағы - жас ұрпақтың қолында, ал Абай Құнанбаев атындағы СЖТК болашағы - бүгінгі студенттің қолында. Осы орайда аталған білім ошағының Мектептегі орыс тілі мен шетел тілдері бөлімінің аға мен әпке рөлдеріндегі студенттері, «Білім кілті» аталмыш бөлімнің 1-курс студентіре табыстады.

Студенттік кезең атты ақ парақты алғаш ашып отырғандардың қатарында Мектептегі орыс тілі мен шетел тілдері бөлімінің КИ-9-22, ШП-9-22, БР-11-22, ШИ-9-22, ДВ-9-22 топтарының студенттері бар. Ал енді ғана студенттік өмірдің табалдырығын аттағалы отырған «балмұздақтардың» тұсауын БР-11-20, ДВ-9-20, ШП-9-20, ШИ-9-19 топтарының студенттері кесті.

Салтанатты кеште Абай Құнанбаев атындағы Саран жоғары гуманитарлы-техникалық

жоғары гуманитарлы-техникалық колледжі биыл жүздеген жасты студенттер қатарына қабылдады. Енді арман қуып келген талапкерлер Абай Құнанбаев атындағы Саран жоғары гуманитарлы-техникалық колледжінің студенті атанып отырған жайы бар.

Осы салтанатты сәтте Мектептегі орыс тілі мен шетел тілдері бөлімінің меңгерушісі Рудневская Наталья Борисовна: «**Білімді адам ғана болашаққа батыл қадам баспақ. Біздің жастарымыз алған білімін ақылмен, өнегемен, тән мен жанның сұлулығымен, парасаттылықпен ұштастырса, нұр үстіне нұр жауар. Оқу-білім үздіксіз еңбектің арқасында ғана жақсы нәтижеге, жоғары жетістіктерге жеткізеді. Студент жастарымыздың жан-жақты, саналы, терең білімді, бәсекеге қабілетті болуы - қоғам сұранысы. Ал қоғамның жүрек дүрсілі, өзегі бүгінгі жастар екені белгілі. Ендеше сол жастар, мына сіздер, Қазақстанның болашағын бұлыңғырлатпай, сенімдерін селдіретпей, көк байрақты тік ұстап, еліміздің абыройын асқақтата беріңіздер!**», - деп жаңа толқыннан үкілі үміт күтетіндігін айтып, ақ жол тіледі.

Сонымен қатар, Наталья Борисовна бірінші топ кураторларын сахнаға шақырып, оларға топтың туу туралы куәліктерін табыстады.

Студенттер үшін ұйымдастырылған салтанатты шарада оларды құттықтап, жылы лебіздерін білдірген жандар көп еді. Басым көпшілігі - іргелі білім ордасынан түлеп ұшып, үлкен өмірге қадам басып, өз орнын тапқан жандар.

Өз кезегінде студенттер білім алуға, оқуға, университеттің тәртібін сақтауға салтанатты түрде ант берді. Кеш соңында жиналған көпшілік студент жастар ұйымдастырған әуезді кештің куәгері болды.

Пысы: Студенттік өмір — МАХАББАТ ҚЫЗЫҚ МОЛ ЖЫЛДАР. Куратор — «МЕН СЕНДЕРГЕ ЖАМАН БОЛСЫН ДЕМЕЙМІН...». Староста — ДЕКАНАТ ПЕН ҰСТАЗДАР АРАСЫНДАҒЫ «БАЙЛАНЫС СЫМЫ». Жағажана — АШТЫҚПЕН ӨТКЕН ТАЛАЙ КҮНДЕРДІҢ КУӘСІ. Ролтон — АШ ҚАРЫННЫҢ «АУЫЗ БАСТЫРЫҒЫ». Степендия — ҰЗАҚҚА БАРМАЙТЫН ҚУАНЫШ немесе «БЫЛАЙ ТАРТСАМ АРБА СЫНАДЫ, БЫЛАЙ ТАРТСАМ ӨГІЗ ӨЛЕДІ». Бухгалтерия — КВИТАНЦИЯНЫҢ ЖАУЫ. Кітапхана немесе Оқу залы — «АДАМ БОЛАТЫН БАЛА АЛЫСҚА ҚАРАЙДЫ». Оқырман билеті — «БИЛЕТ ЖОҚ БОЛСА, КІТАП ЖОҚ». Пропуск — «ТЕКСЕРІС БЕКЕТІ». Далаға шыққан студент — ЖАЯУ МҰСА. Свидание — КЕШКІПЕЙ КЕЛЕМ ДЕП ЕҢ. Лекция — ҚАЛҒЫП-МҮЛГҮ. Семинар — СЕН ТИМЕСЕН МЕН ТИМЕЙМІН. Сессия — ТАР ЖОЛ ТАЙҒАҚ КЕШУ немесе «МЫҢ ӨЛІП, МЫҢ ТІРІЛУ». Сессиядан кейін — ДАУЫЛДАН КЕЙІН. Диплом қорғау — ҚЫЛ КӨПІР.

Ендеше, ақ жол саған, студент!

ЖИЗНЬ ГОРОДА

ЯРМАРКА, ЯРМАРКА...

Надежда ЦХАЙ

Фото Камилы ОСПАНОВОЙ

Первая в этом году большая сельскохозяйственная ярмарка «Ауыл береке – 2022» состоялась в минувшую субботу.

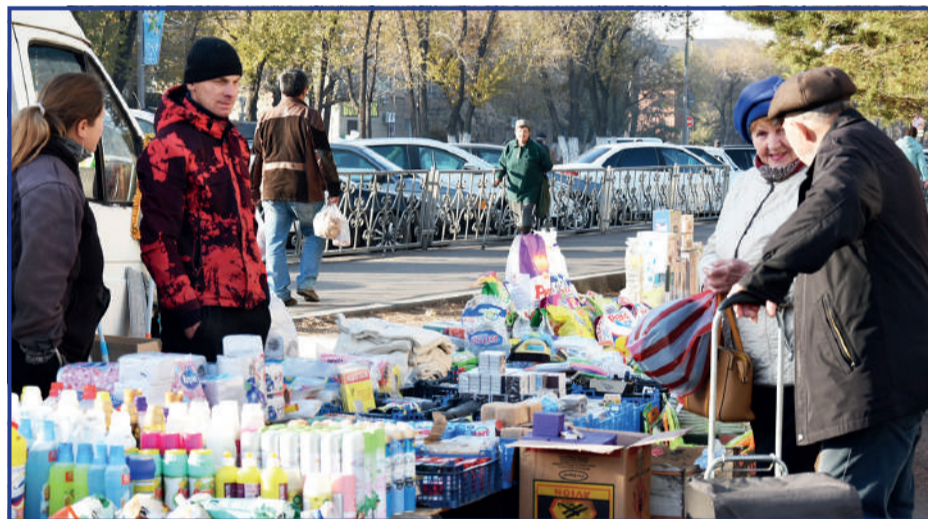
Традиционная ярмарка – это значимое событие – как для жителей нашего города, так и для поселчан, которые приезжают из городов – спутников, отдаленных районов, чтобы предложить свою продукцию саранцам. Как правило, жители поселков и аулов, представители крестьянских хозяйств привозят продукцию, выращенную или изготовленную своими руками – это различные виды мясной и молочной продукции, овощи и зелень, национальные сладости и многое другое. Главное, что вся продукция, которая реализуется в ходе сельскохозяйственной ярмарки – вкусная, экологически чистая, сделанная и выращенная от души!

Кажется, что в этот день сельскохозяйственную ярмарку, которая для удобства горожан вот уже не первый год располагается на территории перед городским стадионом, посетили тысячи саранцев. Тем более, погода для этого была подходящая – как раз для того, чтобы сделать покупки и необходимые запасы на долгую зиму. Поэтому с самого утра на площади было многолюдно.

И еще самый главный очевидный плюс ярмарки – это сниженные цены на всю продукцию. В этот день здесь можно приобрести все продукты, бытовую химию и т.д. на 15 – 20 %, что, конечно же, выгодно и удобно. Сравните сами. Говядина – 2000 тенге, баранина – 2100 тенге, картофель – 100 тенге, капуста – 80 тенге, лук – 80 тенге, молоко – 350 тенге, макаронные изделия – 290 тенге и т.д.

Как отметил главный специалист сектора предпринимательства И. Махметов, такие ярмарки, проводимые на протяжении многих лет, стали традиционными. «Горожане приходят на ярмарки каждый год, - сказал в интервью И. Махметов, - поскольку знают, что можно приобрести продукцию отличного качества и по выгодным ценам. Тем более, что такие ярмарки проходят всегда в одно и то же время. Еще одну ярмарку планируем провести в начале ноября, здесь же, перед городским стадионом, и позже – в районе РТИ.

Заместитель руководителя ГУ «Отдел сельского хозяйства, предпринимательства и земельных отношений г. Сарани» А. Утешев также сказал: «Бүгін 15 қазанда Саран қаласы тұрғындары үшін дәстүрлі ауыл шаруашылығы өнімдерінің жәрменкесі ұйымдастырылып жатыр. Мұнда қарағанды облысының тауар өндірушілері тұрғындарға ет, жұмыртқа, бал өнімдері, балық, ысталған ет өнімдерін қол жетімді бағамен ұсынуға. Атап айтқанда,

бүгінгі жәрменкеге Қарағанды, Шахтинск қалалары мен Жаңаарқа, Ақтоғай, Қарқаралы, Абай аудандары қатысып жатыр. Мұндағы бағалар ауыл шаруашылығы басқармасының ұсынысына сәйкес белгіленген. Аталған аймақтардан келген тауар өндірушілер 10 тоннаға жуық ет, 50 тоннаға жуық жеміс-жидек пен көкөніс әкеліп сағты. Биылғы жылы жәрменке бірінші рет ұйымдастырылып отырған жайы бар, ал қараша айында осындай жәрменкелерді тағы бірнеше рет өткізуді жоспарлап отырмыз».

В этот день в наш город было привезено порядка десяти тонн различного мяса, сорок тонн плодо – овощной продукции. Словом, горожане остались довольны состоявшейся ярмаркой. Вот, что было отмечено в беседе с покупателями:

Ж. Токушева, председатель городского Совета ветеранов: «Хотелось бы выразить организаторам большое спасибо за столь важное и нужное мероприятие для горожан. Мне ярмарка очень понравилась. Приемлемые цены, хорошее качество продукции. Я купила много мяса – конину, баранину, говядину, ведь впереди нас ждет немало праздников. Вообще я стараюсь приходить на такие ярмарки постоянно, ведь здесь намного выгоднее. Поэтому и жители города стараются купить как можно больше всего – мяса, молочной продукции, чай и т.д. Мое мнение – такие ярмарки нужны!».

Лидия Сергеевна, пенсионерка: «Да, я тоже скажу, что такие ярмарки нам нужны,

Конечно, обязательно планирую купить яйцо куриное, но такая очередь, может быть, и постою, ведь цены очень хорошие. А так встретила много знакомых – они тоже постоянно бывают на подобных ярмарках, поэтому не только делаем покупки, но еще и общаемся».

Но ярмарка на то и ярмарка! Горожане не только сделали хорошие выгоды для себя покупки, но и получили заряд хорошего настроения. Ведь с самого утра на площади звучали популярные песни и мелодии, а в самый разгар ярмарки прошла большая концертная программа, подготовленная творческими коллективами и солистами городского Дома культуры. Настоящее разноцветье ярких красивых сценических костюмов, ростовые куклы, чистые голоса уже полюбившихся артистов – вот, пожалуй, самое главное, что отличало прошедшую на ярмарке программу. Хотелось бы обязательно назвать всех участников – артистов, которые подарили горожанам позитивное настроение на предстоящую рабочую неделю. Это народный хор ветеранов «Мудрость» (хормейстер Ю. Ершова, аккомпаниатор П. Радов), ансамбль танца «Амадеус» (руководитель Н. Кан), молодежный национальный вокал «Жұлдыз» (руководитель Д.Хасанова), ансамбль казахских народных инструментов (руководитель К. Абжатов), ведущие программы Анжелика Пьянкова и Еламан Кеңес. Все артисты выступили на «Ура!», заслужив аплодисменты благодарных зрителей, которые не только сделали покупки, но и успели посмотреть интересную программу.

Кроме этого, специально для удобства горожан, здесь же на ярмарке была организована подписка на городскую газету «Саран газеті». А специалисты городского Центра занятости предоставляли консультации специально для горожан по различным государственным программам – «Серебряный возраст», «Контракт поколений», «Молодежная практика» и т.д. Также предлагался перечень вакансий и востребованных специальностей на предприятиях нашего города и Карагандинского региона.

Ну что ж, горожане ждут еще одну ярмарку, которая, уверена, пройдет также хорошо и плодотворно.

Как предотвратить жестокое обращение с ребенком

Типы жестокого обращения с детьми

- Физическое насилие** — нанесение ребенку физических травм, различных телесных повреждений, которые причиняют ущерб здоровью ребенка, нарушают его развитие и лишают жизни. Это избиения, истязания, пощечины.
- Эмоциональное оскорбление** — высказывания или действия, которые заставляют ребенка думать, что он нежеланный и никчемный. Взрослые могут кричать, угрожать, игнорировать ребенка.
- Сексуальное насилие** — любым сексуальным контактом между взрослым и ребенком или старшим ребенком и младшим, а также демонстрация ребенку порноснимков.
- Пренебрежение ребенком** — оставление ребенка без присмотра, отсутствие должного обеспечения основных потребностей ребенка в пище, одежде, жилье, воспитании, образовании, медпомощи.

Как предотвратить жестокое обращение с ребенком (советы для родителей)

Внимательно его слушайте, дайте понять, что с вами можно обсуждать любые проблемы, и познакомьтесь с друзьями ребенка и их семьями.

Проверяйте всех взрослых, окружающих ребенка: няnek, воспитателей; убедитесь в их профессионализме и квалификации.

Объясните ребенку разницу между допустимыми и недопустимыми видами прикосновений.

Особенности психического состояния и поведения ребенка, позволяющие заподозрить жестокое обращение

- Возраст 1,5 – 3 года**
 - боязнь взрослых
 - плаксивость
 - реакция испуга на плач других детей
 - крайности в поведении – от чрезмерной агрессивности до безучастности
- Возраст 3 года – 6 лет**
 - беспокойство, нарушения сна
 - болезненное отношение к замечаниям
 - чрезмерная уступчивость
 - псевдовзрослое поведение (внешне копирует поведение взрослых)
 - воровство
 - жестокость по отношению к животным
- Младший школьный возраст**
 - стремление скрыть причину травм
 - одиночество, отсутствие друзей
 - боязнь идти домой после школы
 - утомленный вид
 - отставание в физическом развитии
- Подростковый возраст**
 - побеги из дома
 - суицидальные попытки
 - употребление алкоголя, наркотиков
 - разговоры о желании бросить школу
 - частая вялотекущая заболеваемость

Как поступить в случае подозрений на жестокое обращение с ребенком (советы для специалистов)

- Поговорить с родителями и сообщить директору школы/детского сада.
- Обратиться в Комиссию по делам несовершеннолетних и защите их прав.
- Обратиться в отделы опеки и попечительства.

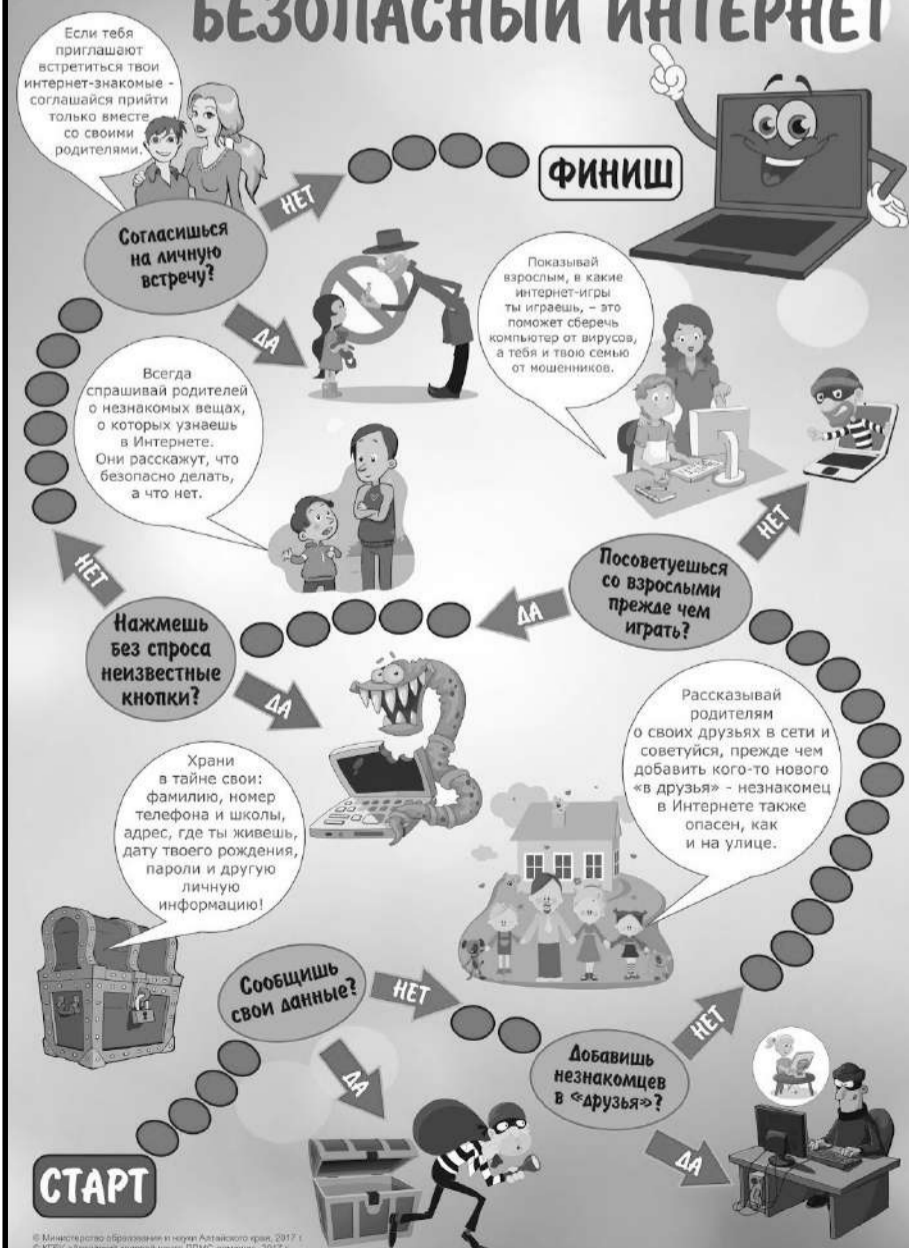
ИНФОРМАЦИЯ ДЛЯ ВАШЕГО РЕБЕНКА

ОСТЕРЕГАЙСЯ

- Не уходи из школы с незнакомыми людьми, даже если они зовут тебя по имени, ссылаются на родителей или предлагают «вместе посмотреть кино».
- Не ввязывайся в разговор с незнакомцем, сделай вид, что спешишь.
- Не заходи в лифт с незнакомыми людьми.
- Избегай безлюдных мест, оврагов, пустырей, заброшенных домов, сараев, чердаков, подвалов.
- Если незнакомец следует за тобой, попроси помощи у прохожих, войди в кафе или магазин и позвони родителям.
- Если ты дома один, не открывай тем, кого не ждешь, и делай вид, что в доме есть взрослые.
- Если у тебя все же возникла необходимость доехать на чужой «попутной» машине, попроси знакомого записать ее марку и номер.
- Если тебя сажают в машину насильно, громко кричи и зови на помощь.

БЕЗОПАСНЫЙ ИНТЕРНЕТ

ПОЖАРЫ ОТ ПЕЧИ!

Л.АЛПЫСБАЕВА,
главный специалист ОЧС г. Сарани

На территории г. Сарани с начала отопительного периода увеличилось число загораний и пожаров по причине нарушения и монтажа эксплуатации печного отопления.

Отдел по ЧС г. Сарани напоминает требования пожарной безопасности эксплуатации печного отопления!

Вот основные причины, которые могут привести к пожару вследствие эксплуатации печи:

1. Трещины в кирпичной кладке;
2. Расстка с помощью легковоспламеняющихся жидкостей;
3. Неисправные дверцы топки и поддувала;
4. Неисправный дымоход;
5. Отсутствие или недостаточный размер металлического листа на полу перед топкой;
6. Просушка белья в опасной близости к печи;
7. Нахождение в опасной близости от печи мебели и занавесок;
8. Скопление сажи в дымоходе.

Обратите внимание, что печь должна быть смонтирована на

собственном фундаменте, а перед топкой на полу обязательно должен быть металлический лист размером не менее чем 50 на 70 сантиметров. Запрещается ставить печь вплотную к сгораемым конструкциям помещений. Необходимо предусмотреть отступку. Дымоход в пределах чердачного помещения необходимо выполнить из красного глиняного кирпича, оштукатурить и побелить.

Пожар может возникнуть из-за загорания сажи, скопившейся на стенах дымохода и трубы. Поэтому дымоход необходимо чистить до начала отопительного сезона, а в осенне-зимний период – не реже одного раза в три месяца.

Соблюдение мер пожарной безопасности сохранит вам жизнь, здоровье, жилье и имущество!

ОПАСНОСТЬ РЫБНОЙ ЛОВЛИ В ОСЕННИЙ ПЕРИОД

Л.АЛПЫСБАЕВА,
главный специалист ОЧС г. Сарани

В целях предупреждения гибели людей на водоемах ОЧС г.Сарани предупреждает об опасности рыбной ловли в осенний период. Вода в осенние месяцы уже довольно холодная, и в случае, если лодка перевернулась и рыбак упал в воду, намокшая одежда потянет его вниз, сковывая каждое движение. Поэтому спастись бывает довольно трудно. С наступлением периода осенней рыбалки во избежание гибели на водоемах необходимо строго соблюдать меры безопасности при ловле рыбы, в частности, при ужении с лодки.

Как можно избежать трагедии во время рыбалки:

- необходимо знать, в какие сложные ситуации может попасть лодочник на водоеме;
- помнить, что главным условием безопасности при ловле с лодки является аккуратность и осторожность рыбака.

Людам, не умеющим плавать, удить с лодки противоказано!

Охарактеризовать все вероятные случаи опасности, которые могут подстеречь рыбака в лодке, конечно, трудно, но, опираясь на практический опыт, можно дать некоторые советы, которые помогут спасти себя и

ближнего в чрезвычайной ситуации.

Перед выездом на водоем проверьте состояние лодки, весел и уключин.

Если лодка надувная, проверьте, нет ли утечки воздуха через клапаны. Для этого достаточно смочить водой вентили.

Не загромождайте днище лодки около своего сиденья: снасти и необходимые принадлежности аккуратно разложите вдоль бортов. В надувной лодке ничего нельзя класть на ноги. Они всегда должны быть свободными от вещей, снастей и различных канатов.

Не перегружайте лодку. Следите, чтобы в ней не накапливалась вода.

Не держите лодку боком к сильному ветру и волне.

При ловле стоя располагайтесь в середине лодки, расставив ноги для большей устойчивости. В надувной лодке вставать в полный рост категорически запрещается.

В резиновой лодке нельзя удить, сидя на борту или на доске, перекинутой с борта на борт. Ни в какой лодке нельзя спать на плаву.

Если случилось несчастье — лодка перевернулась, не забирайтесь на нее, это бессмысленно, т. к. в этом положении любая лодка неустойчива. Не теряя самообладания, нужно ухватиться за лодку и, работая ногами, вывести ее на мель.

Особенно опасны «нештатные» ситуации, в которых присутствуют такие факторы, как алкоголь, холодная вода поздней осенью, рыболов не умеет плавать, сильный ветер во время рыбалки, рыболов один в лодке на водоеме, ловля рыбы в темное время суток.

■ ЗАНЯТОСТЬ

ЗАНЯТОСТЬ ДЛЯ БЕЗРАБОТНЫХ И МОЛОДЕЖИ ОТ 16 ЛЕТ

В. КОНЯЕВА,
старший специалист КГУ «Центра занятости г. Сарани»

Одной из задач в ходе реализации Национального проекта по развитию предпринимательства на 2021-2025годы, является «Поддержка предпринимателей через организацию субсидируемых рабочих мест с повышением занятости населения. Работодатели могут создать субсидируемые рабочие места на предприятии и принимать на них безработных с заработной платой частично или полностью оплачиваемой государством через Центр занятости населения. Центр занятости населения консультирует работодателей по вопросам организации и финансирования субсидируемых рабочих мест.

Временные общественные работы для безработных и молодежи от 16 лет.

Субсидируемые рабочие места имеют несколько направлений, в число которых входят «Общественные работы».

Общественные работы: социально – полезная работа, организуемая по договору с Центром занятости населения, не требующая предварительной профессиональной подготовки работников для обеспечения их временной занятостью. Продолжительность общественных работ составляет не более 12 месяцев.

К общественным работам не относятся виды деятельности, связанные с необходимостью срочной ликвидации последствий аварий, стихийных бедствий, катастроф и других чрезвычайных ситуаций.

Порядок организации и финансирования общественных работ регулируется утвержденными правилами в соответствии с Законом Республики Казахстан «О занятости населения» от 6 апреля 2016года № 482-V. Общественные работы организуются Центром занятости населения на предприятиях и организациях, и финансируются в пределах выделенных бюджетных средств и средств работодателей по их заявкам. Работодатель посредством «личного кабинета» на

Электронной бирже труда подает электронную заявку на организацию общественных работ в Центр занятости населения на очередной финансовый год в срок до 1 ноября текущего года.

Местные органы по вопросам занятости населения утверждают перечень работодателей, организующих общественные работы на очередной финансовый год с указанием количества рабочих мест, продолжительности работы, профессии и размер оплаты труда в месяц. Размер заработной платы лиц, участвующих в общественных работах, устанавливается не ниже 20МРП (61260,00) в месяц на соответствующий финансовый год с учетом налогов, обязательных социальных отчислений без учета выплат по экологическим надбавкам.

В 2022году установлен следующий размер заработной платы:

- 77700,00 для подсобного работника;
- 120000,00 для рабочего по благоустройству.

В зависимости от сложности выполняемой работы работодатель за счет собственных средств, в случае необходимости, выплачивает дополнительные надбавки за фактически выполненную работу.

Оплата труда лиц, участвующих в общественных работах, производится Центром

занятости населения ежемесячно на основании сведений, предоставленных работодателем, и осуществляется путем перечисления денежных средств на карточные счета работников.

Заработная плата, начисленная лицам за участие в общественных работах, облагается налогами в соответствии с Кодексом Республики Казахстан от 25 декабря 2017 года «О налогах и других обязательных платежах в бюджет (Налоговый кодекс)».

На основании положительного решения местного органа по вопросам занятости по заявкам работодателя Центр занятости из АИС «Рынок труда» направляет договор на организацию и финансирование общественных работ в «личный кабинет» работодателя на Электронной бирже труда.

Кто может принять участие в общественных работах:

- 1) Безработные, зарегистрированные в Центре занятости;
- 2) Студенты и учащиеся старших классов общеобразовательных школ в свободное от учебы время (каникулярный период), в работах, не причиняющих вреда здоровью и не нарушающих процесса обучения;
- 3) Лица, не обеспеченные работой в связи с простоем.

Для участия в общественных работах безработные должны подать заявление по утвержденной форме с приложением следующих документов:

- документ, удостоверяющий личность;
- документ, подтверждающий трудовую деятельность;
- документ об образовании (аттестат, свидетельство, диплом).

Студенты или учащиеся старших классов общеобразовательных школ, с шестнадцати до восемнадцати лет, желающие участвовать в общественных работах, к заявлению прилагают:

- письменное согласие одного из родителей

либо законных представителей;

- письменное согласие учебного заведения на участие в общественных работах вне процесса обучения.

Лицо, не обеспеченное работой в связи с простоем, к заявлению прилагает акт работодателя о переводе на режим неполного рабочего времени или сокращенную продолжительность рабочего времени, или о предоставлении социального отпуска, или о вынужденном прогуле, отпуске без сохранения заработной платы (для частично занятых наемных работников).

Период трудовой деятельности лица, участвующего в общественных работах, засчитывается в его трудовой стаж.

На лиц, участвующих в общественных работах, распространяется трудовое законодательство Республики Казахстан.

С начала 2022 года на оплачиваемые общественные работы было трудоустроено более 320 человек, из них на период летних каникул - 63 студента и учащихся старших классов. Общественные работы были организованы более чем в 25 организациях и предприятиях - ТОО «Сарантеплосервис», ГУ «Аппарат акима поселка Актас», РГУ «Отдел по чрезвычайным ситуациям», «Служба пробации города Сарани», ТОО «Саран тыңсыз», ГУ «Аппарат акима города Сарани», РГУ «Отдел по делам обороны города Сарани», РГУ «Управление государственных доходов по городу Сарань», ТОО «AV.Group», ТОО «Astyk Alem» и другие.

За более подробной информацией обратиться в КГУ «Центр занятости населения города Сарани», расположенный по адресу: город Сарань, проспект Ленина, дом 11, телефон: 8(72137) 74807, график работы: с понедельника по пятницу, с 09 – 00 часов до 18 – 30 часов с перерывом на обед с 13 - 00 часов до 14 – 30 часов, кроме выходных и праздничных дней.

ҚҰРМЕТТІ САРАН ҚАЛАСЫ МЕН АҚТАС КЕНТІНІҢ ТҰРҒЫНДАРЫ!

«Қазақстан Республикасы Президентінің кезектен тыс сайлауын тағайындау туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 21 қыркүйектегі №1019 Жарлығына сәйкес Қарағанды облысының елді мекендерінде сайлау сайты жұмыс істейді, онда әрбір пайдаланушы ЖСН немесе жеке куәлік нөмірі арқылы өзінің сайлау учаскесінің нөмірі мен мекенжайын таба алады. Сондай-ақ, тәулік бойғы «Сенім 109» Бірыңғай диспетчерлік қызметі жұмыс істейді, оған жүгініп, ЖСН айту арқылы сайлаушы өзінің сайлау учаскесінің нөмірі мен мекенжайын біле алады.

«Саран қаласы әкімінің аппараты» ММ-де Саран қаласы мен Ақтас кентінің тұрғындарын Қазақстан Республикасы Президентінің кезектен тыс сайлауына қатысуға құқығы бар азаматтардың тізіміне енгізуді тексеру бойынша Call-орталықтың жұмысы ұйымдастырылды. Әрбір тұрғын өзінің сайлау учаскесін нақтылау бойынша кеңес алу үшін Call-орталыққа хабарласа алады және өзінің тізімге енгізілгенін 7-40-07 телефоны бойынша күн сайын дүйсенбіден жұмаға дейін сағат 13.00-ден 14.30-ға дейінгі түскі үзіліспен сағат 09.00-ден 18.30-ға дейін тексере алады.

Құрметті тұрғындар, Саран қалалық сайлау комиссиясы Сіздерді азаматтық ұстаным көрсетуге және сайлауға қатысуға шақырады!

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ ГОРОДА САРАНИ И ПОСЕЛКА АКТАС!

В соответствии с Указом Президента Республики Казахстан от 21 сентября 2022 года №1019 «О назначении внеочередных выборов Президента Республики Казахстан» в населенных пунктах Карагандинской области действует сайт [sailau09](http://sailau09.kz), на котором каждый пользователь через ИИН или номер удостоверения личности может найти номер и адрес своего избирательного участка. Также работает круглосуточная Единая диспетчерская служба «Сенім 109», обратившись в которую и продикував ИИН, избиратель может узнать номер и адрес своего избирательного участка.

В ГУ «Аппарат акима города Сарани» организована работа Call-центра по проверке включения жителей города Сарани и поселка Актас в список граждан, имеющих право участвовать во внеочередных выборах Президента Республики Казахстан. Каждый житель может обратиться в Call-центр за консультацией по уточнению своего избирательного участка и проверить свое включение в список по телефону: 7-40-07, ежедневно с понедельника по пятницу, с 09.00 по 18.30 часов, с перерывом на обед с 13.00 до 14.30 часов.

Уважаемые жители! Саранская городская избирательная комиссия призывает вас проявить гражданскую позицию и принять участие в выборах!

ҚҰРМЕТТІ САРАН ҚАЛАСЫ МЕН АҚТАС КЕНТІНДЕ ТҰРАТЫН АЗАМАТТАР!

«Саран қаласының халықты жұмыспен қамту орталығы» КММ ақылы қоғамдық жұмыстарға жұмыссыз азаматтарды шақырады: Саран қаласы мен Ақтас кентін абаттандыру (жалақы 120 000 теңге), құжат тасушы ретінде жұмыс істеу, кеңседе жұмыс істеу (жалақы 77 000 теңге).

Қоғамдық жұмыстарға қатысу мәселесі бойынша Сіз Саран қаласы, Ленин даңғылы, 11 мекенжайы бойынша Халықты жұмыспен қамту орталығына жүгіне аласыз. Қабылдау күндері: дүйсенбіден жұмаға дейін. Қабылдау уақыты: 09:00-ден 18:30-ға дейін; түскі үзіліс: 13:00-ден 14:30-ға дейін. Байланыс телефоны: 7-48-07.

УВАЖАЕМЫЕ ГРАЖДАНЕ, ПРОЖИВАЮЩИЕ В ГОРОДЕ САРАНИ И ПОСЕЛКЕ АКТАС!

КТУ «Центр занятости населения города Сарани» набирает безработных граждан на оплачиваемые общественные работы: благоустройство города Сарани и поселка Актас (заработная плата 120 000 тенге), работа в качестве курьера, работа в офисе (заработная плата 77 000 тенге).

По вопросу участия в общественных работах вы можете обратиться в Центр занятости населения по адресу: город Сарань, ул. Ленина, 11. Дни приема: с понедельника по пятницу. Часы приема: с 09:00 до 18:30; обеденный перерыв: с 13:00 до 14:30 часов. Контактный телефон: 7-48-07.

ҮШ ҚАЗЫНА

Үш қазына маған бақыт әкелген
Жүрегімнен үшеуіне арнап,
Әке жырын мен төгем.
Бақытқа-бақыт, жақұтқа-жақұт
Үшеуін бірдей өзіме
Өз қанымсың, жүрегім
Сендермен бірге.

Тұңғышым, қыз еркем, менің сұлуым
«Әке, әке», - деп күлімдеп тұруың
Сұлулықтың ханшайымы болсын деп,
Өзіңе есімді – Ару қойды, қарап мөлдір көзіңе.
Ортаншым ұл, батыл, әрі сымбатты
Ақын болар, елдің қамын ойлапты.
«Жаңбыршы беріш» ел тірегі өзі де
Абай қойды есіміңді әкем өзіне.
Кенжем де ұл, ағасынан аумайды
Мұхтар еді, Абай еткен Абайды
Деп болсын ол да ел танытар әр елге
Мұхтар қойды есімінді әрине.
Үш қазынам, үшеуін де бірдейсің
Әке арманы орындалады, сенгейсің.
Ару, Абай, Мұхтар деген қазынама
Ел танытар күшін Аллаһ бергейсің!

Автор : майор Ғаділ Алмас Ақылбекұлы
(44803 әскери бөлімінің бөлімше командирі)

АБАЙЛАҢЫЗ-алаяқтар!

САРАН ҚАЛАСЫНЫҢ ПОЛИЦИЯ БӨЛІМІ ЕСКЕРТЕДІ!

АЛАЯҚТАР ҚҰРБАНЫ БОЛМАУ ҮШІН!

- банк картаныз бен жеке куәлігіңіздің екі жақты суретін бөгде адамдарға жібермеңіз
- абоненттік нөміріңізге келіп түскен SMS-кодты үшінші тұлғаларға жібермеңіз
- интернет арқылы тауарларды сатып алғанда, сатқанда және пәтерлерді ұзақ немесе қысқа мерзімге жалға алғанда алдын ала төлем ақы жібермеңіз
- жеке құжаттарыңызды ешкімге жібермеңіз, шарт жасасып жатқан ұйымның шынайылығына көз жеткізіңіз.
- бөтен адамдарға арналған Qiwi-әмиянына ақша салмаңыз

Интернет зиянкестерінің құрбаны болмау үшін тауар қол жетімді екеніне көз жеткізіңіз, сатушы немесе сатып алушымен және жалға пәтер берушімен бейне қоңырау арқылы тілдесіп, шын мәнінде кім екеніне көз жеткізіңіз.

БАРЫНША АБАЙ БОЛҒЫҢЫЗ!!!

8 (72 137) 7-49-14, 7-49-15

ОСТОРОЖНО-мошенники!

ОТДЕЛ ПОЛИЦИИ ГОРОДА САРАНИ ПРЕДУПРЕЖДАЕТ!

НЕ СТАНЬ ЖЕРТВОЙ МОШЕННИКОВ!

- не отправляйте фото банковской карточки и удостоверение личности с обеих сторон, незнакомым людям.
- не передавайте третьим лицам sms-кода поступившие на ваш абонентский номер.
- не скидывайте личные документы, убедитесь в подлинности организации
- не скидывайте денежные средства на Qiwi-кошелки незнакомым людям
- не соглашайтесь на предоплату при покупке (продаже) товара, также при аренде квартир на длительные и короткие сроки по интернет сайтам.

В целях не попасть в руки интернет злоумышленников, убедитесь что товар имеется в наличии, свяжитесь по средством видео звонка с продавцом или покупателем, также арендодателем квартир.

ГРАЖДАНЕ БУДЬТЕ БДИТЕЛЬНЫ!!!

УВАЖАЕМЫЕ ЧИТАТЕЛИ! СЛЕДУЮЩИЙ НОМЕР ГАЗЕТЫ № 84-85 ВЫЙДЕТ СДВОЕННЫМ 21 ОКТЯБРЯ

**Саран
газеті**

И. о. директора
ТОО «Саран
тынысы»,
главный редактор
Б.Е. МАЙПАСОВА

Отв. секретарь
Ш.Ш. КОШЕГУЛОВ

Газета зарегистрирована
в Министерстве
информации и
коммуникаций
Республики Казахстан.
Свидетельство 16307-Г
от 18.01.2017 г.
(номер и дата первичной
постановки на учет
№ 869-Г, 16.09.1999 г.)

Собственник:
ТОО «Саран
тынысы»

Учредитель:
аппарат акима
г. Сарани

Адрес
редакции:
101200
г. Сарань,
ул. Жамбыла, 69/1

Тел., факс: 5-10-15
sarangazeti@mail.ru

Выходит
два раза в
неделю,
форматом А-3
Тираж 1204

Газета
набрана
и сверстана
в редакции

Распространяется
по подписке и в розницу
в г. Сарани и пос. Актас

Отпечатано в ТОО
«Типография «Арқо»
100009
г. Караганда,
ул. Сатпаева, 15

Печать офсетная.
Заказ № 83

Опубликованные матери-
алы не всегда отражают
точку зрения редакции.
Ответственность за
достоверность сведений,
содержащихся в публика-
циях и рекламном тексте,
несут авторы публикаций
и рекламодатели.